

Nro. 33.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indált Bétsből , Pénteken Aprilis 24 - ik napján
1807-ik éltendőben.

B é c s.

Nem emlékeznek az ide való lakosok olly szép 's olly pompás gyász alkotmányra (castrum doloris) mint a' millyen Fels. Urunk elfelejthetetlen élete párjának néhai Maria Terézia meg boldogult Császárnénak és Királynénak végső tisztesség tételére, a' Sz. Agoston Szerzete templomában emeltetett, mellynek szemlélésére 's tsudalására seregenként mentek az ide való lakosok. A' megholtért tartatott exequiák és vigiliák már végben mentek, ezeken is mindenkor nagyszámmal jelentenek meg a' még hóltat szerető 's tisztelő hivek.

K k

300

A' Csász. Királyi Korona örökösnek Ferdinánd Csász. Kir. Fő Hertzegnek eddig volt Nevelőjét, Báró Carnea Steffaneo Cs. Királyi Tanátsost, az ide való Császári Bibliotékának Praefectusává, avagy fő Gondviselőjévé tenni méltoztatott Felséges Urunk. Addig is pedig mig ezen hivataljához kezdene, a' meg boldogúlt Császárné halálának szomorú izenetével, Palermóba, a' Sziciliai Kir. Udvarhoz küldettetett.

A' Temesvári nem-egygyesült Görög Püspök, Melios. Avakumovits István Ó Nagyságát, a' Fels. Kir. Udvari Magyar Cancellariának valóságos Udvari Tanátsosát és Referensét, egészségtelenségére nézve, tulajdon kívánsága szerint, nyugodalomra botsátani, és külömbkülömbféle érdemeire 's hasznos szolgálatjára nézve, valóságos Csász. Kir. Titkos Tanátsossá tenni méltoztatott Fels. Urunk.

Magyar Ország.

Pestről Aprilis 20-ik napján. Nagy méltóságú Orczi Liber Báró Orczy László Ur Eő Excellentziája, Csász. Kir. Kamarás, a' Sz. István Ap. Király Rendjének Commendatora, Cs. Kir. valóságos titkos belső Tanátsos, Tekint. Abaúj Vármegyének Fő Ispánya, a' Fels. Kir. Magyar Kamarának volt 2-ik Előülője, ezen folyó April. 15-ik napján, 3 óra felé, 57 esztendőskorában, hasznos életét bé rekesztvén, az egész Magy. Haza szomorúságára a' jobb életre áltál költözött. — Ennek a' nagy lelkü, uralkodó Fejedelméhez hiv, 's Hazáját színmutatás nélkül szerető, a' tudományokat 's szép mesterségeket igen betsüllő, 's tehetsége szerint,

előmenetelesítő nagy Hazafinak érdemeit nemcsak a' most Elők, hanem még a' késői maradékok is áldani emlegetni, 's hamvait tisztelni fogják.

**A' jelenvaló Ország Gyűlését tárgya-
zó dolgokról.**

Nádor Ispány József Eő Csász. Kir. Fő Herczegségének azon gyökeres beszédje, mellyet a' Kir. Feltételeknek által vétele után a' Magyar Országgi Karok és Rendek előtt mondott.

M e l t ó s á g o s F ő R e n d e k,

T e k i n t e t e s K a r o k S t a t u s o k!

„Világossan értettük és érzettük azon atyai gondoskodásnak hathatóságát, mellyet Eő Csász. Kir. Felsége a' mi leg kegyelmesebb Urunk a' maga Királyi Kegyelmes Feltételeiben, a' hosszas hadakozás által meg erőtlenítettett Status erejének vissza állításáról, a' honnyi dolgoknak meg erősítetésekről, 's állandóságokról, és a' köz boldogság nevedéséről ki nyilatkoztatni méltóztatott; a' leg újabb időknek történeteikből inkább mint a' leg hosszabb Krónikáknak rendjeiből meg tanultuk, mennyire függötenek legyen a' győzedelmek a' bizonytalan szerentsétől, és a' Királyoknak 's Nemzeteknek sorsok a' győzedelmesnek szabad tetzésétől.“

„Sohol sem békesség sem boldogság nem tálatatik, hanemha az erőszakos háborúknak visszaverettetésekre erő elegendő legyen. Ezen fundáltatnak a' Társaságok — ettől füg a' külső bátorság és a' belső boldogságnak állandósága. De csak ugyan nints ezen erőnek olly nagy hathatos-

sága, hogy az az erköltsi erő, az az, a' nemzeti gondolkodás módja nélkül valahol meg álhasson.“

„Elég tündöklő és sok századok el folyása által meg erössitetett példánk vagyon Hazánkban. Ugyan is elhúnyt Öseinknek virtusa minékünk szabadságot szerzett, a' szabadság alkotmányt mutatott, az alkotmány (Constitutio) boldogságot adott, és ezekkel együtt a' velek született nemzeti gondolkodás módja (character), tudniillik, a' nagy lelkiség, a' vitézi bátorság, a' bőkezűség, és álhatatosság, az időnek minden viszontagságain, álalkodásain 's irigységén mindenkor diadalmat vettek, és a' nemzet boldogságát állandóvá tették.“

„Ennek a' boldogságnak szeretete öseinknek sziveket mindenkor lelkesítette, a' köz boldogságért mindenkor nagy dolgok' eszközzésekre 's el tőrésére gerjesztette; ők a' köz Jót mindenkor nagyra, a' magános hasznot kevésre betsülték — az ő nagy lelkiségek és bőkezűségek minden kintseiket és vagyonjaikat a' köz szükségére fordították. — — A' vitézi bátorság a' fegyverfogásra, az ellenség öfzve rontására, azokkal való szembe szállásra, seregenként vezette őket a' táborba. — Az álhatatosság, a' nyomorúság, szükség és inségek el szenvedésekre tanította őket. — Illy mesterségek és virtusok által állott fel a' mi boldog Hazánk, ezekkel tartotta meg a' szabad nemzet lelkiségét, és a' törvényhozó hatalmat, a' melly által minden szenvedett kárát és a' köz boldogság ditsőségét, melly a' maga hasznának 's szerentsejének eszközzésére, 's az azokkal való élésre alkalmas volt, vissza szerezhette.“

„Illyenképen állottanak fel az Athena - 's Laedemonbelieknek, és a' Rómaiaknak virágzó Respublikaik; ellenben minekutánna az ó megpuhult sziveikben a' köz Jónak betse meg aludt, és fös-vénység, puhaság, 's félenkség foglalták el elmé-jeket, leg ottan a' szabadságot, ditsósseget és bóldogságot, szolgaság, fesletség, és nyomorúság követték.“

„Hála legyen a' mindenható Fels. Ur Istennek, a' nagy Nemzeteknek nagy virtusaik még a' mi sziveinkben el nem óltattak. A' szabadságot, a' ditsósseget, és nemzeti bóldogságunkat életünknel, 's javainknál is buzgóbban szeretjük; mindent a' mit a' köz halzon javasol, követünk és meg előzünk. — Követjük, tsudáljuk, és szeretjük leg jobb Királyunkat, a' ki a' mi honnyi dolgainknak virágzást, öregbedést és állandóságot adni szándékozik. A' leg jobb Király gondviselése által a' békesség meg szereztetvén; a' hosszas hadakozás által okoztatott károk, 's az ezekkel öszve köttetett sokféle, és az eddigvóltaknál nagyobb nyomorúságok gondosságunkat fel serkentik: de mi a' jelenvaló gyűllésre kész szivekkel öszve gyültünk, olly véggel, hogy a' mi tulajdon, és a' velünk szövetséges nemzeteknek lételeket, Kir. Koronánknak ditsóssegét, Hazánkat, és mind azt, a' mi nekünk abban kedves, bátorságba helyhez-tethessük. Meg lehet, hogy töllünk nagy áldozatok fognak kivántatni; de elhúnyt öseink kevésbé virágzó állapotjokban is nagyobbakat tettek, mi is terheseket és gyakorta valókat tettünk. Illő dolog, hogy mi is tehetségünkhöz képest visel-lyük azokat, és azoknak terhét készségünk által

öregbitsük. — Nemzeti gondolkozásunk módjához illetlen és éktelen dolog volna, ha most, a' midőn a' mi alkotmányunkat, ditsőségünket és boldogságunkat az idő mostohaságától nem kevesebb virtusai meg kell menteni, mint a' millyennel őseink azokat fundalták, minden nemzetek azt kiáltoznák, hogy a' Magyar Nemzet nagy lelküisége a' Király és Haza védelmezésében meg lankadt, alhatatossága meg gyengült.“

„Szentségtelen dolog volna ezen a' helyen, ebben a' gyűlésben, mellyben a' Hunyadiaknak, Kinyisieknek és Zrinyieknek lelke a' Méltos. Fő Rendek, és a' Tekint. Karok elméjeket bé töltöttek, és a' halhatatlan ditső tettekre serkengetik, azokat emliteni. Illyen módon, hogyha mindazokról, a' mellyek a' Status közönséges batorságára kivántatnak, eleve és böltsen végezni fognak, leg jobb Királyunk kívánságainak, és a' mi közönséges Gyűlésünknek tsak egy részét tellyesítjük bé — szükség, hogy gondjainkat belső dolgainknak el intézésekre fordítsuk.“

„Az Igasság kiszolgáltatására hozatott törvényeink ugyan a' régibb idökhöz illendők voltak; de valamiképen az idöknek és történeteknek különbségéhez böltsen voltak alkalmaztatva, úgy a' jelenvaló idöben a' dolgoknak's személyeknek különbségekhez, a' Századnak, és a' különböző gondolkozás módjához képest, azok sok helyen héjánosak, másutt bövségesek, egymással ellenkezők, és gyakorlásbnn nintsenek. Innen vagyon, hogy a' Birák is különböző értelemben vannak, visszálkodnak, 's egymással meg nem egyeznek, azokkal az értetlen Prokátorok vissza élnek, önként keresett

homályosságokkal, kifogásokkal, és más törvénytelen mesterségekkel a' szententziákat hátráltatják, a' perlekedő részeknek kárt okoznak.“

„Kiki által láthattya, hogy a' közönséges kormányozás egyéb részeiben is a' régi rendeletektől vagy önként, vagy az időknek viszontagságai miatt, az igaz tzéltől sok el távozott légyen — és ki ne kívánnya, hogy e' nyomban is minden héjánosságok jól bé töltetessenek, 's a' többi közt, az Előjárok szabad választatásokban a' törvényeknek értelmekhez képest, azoknak illendő méltóságok vissza adattattassék — Az Arvák dolga is, melly Öseinktől sok törvényekkel meg volt szoritattva, mindazáltal még sinsz olly állapotban, hogy azokhoz valamit adni, vagy még változtatni ne lehetne. Ez a' tárgy pedig annál méltóbb a' figyelmetességre, mivel a' nevedő ifjúság neveltetéséről soha sem lehetünk szorgalmatosak elegendőképen, annál inkább, mivel a' Haza boldogsága, a' köz Jó, és a' nemzeti gondolkozás módja az által vagy el készítetik, vagy el töröltetik.“

„Hajdan a' szüntelen való hadakozások, és a' Haza külső 's belső viszontagságai miatt, a' nemzet gondolkozása modját nem annyira a' törvények, mint inkább a' veszedelmek, a' viszontagságok, és szerentsétlenség tették nagy dolgoknak végbe vitelére alkalmatossá. De minekutánna békeség lön, azzal együtt a' puhaság, a' tunyaság, a' lágy melegség, és a' szabados élés könnyen következhetek. Következendő maradékoknak Attyai, fel kell ébredni, hogy a' ti nagyságotoknak hatható ereje, és óltalmazó bástyája, a' nemzeti gondolkozás

módja, mellyet elhunyt Őseiteknek lelkeik kíván-
nak, ujja' születtessek, meg tartattassék. Mind
ezek a' mi előre való gondosságunkat, és mind a'
jelenvaló mind a' következendő boldogsághoz il-
lendő törvényeknek segedelmét kívánják.“

„Végtére Mélt. Fő Rendek, Tekint. Karok és
Statusok, szükség meg jegyezni, hogy olly időben,
oly helyen tanátskozunk most Országunk boldogsá-
gáról, mellyben a' tárgyaknak nagy fontossága, a'
dolgoknak kétséges volta, és a' mi politica léte-
lünknek fekvése nagy előre való gondoskodást,
erőt, alhatatosságot és a' ditsőségnek, 's nagy
lelkűségnek erejét kívánnak mi tőlünk. Ha mi
most a' Királynak, a' Hazának, és következendő
maradékainknak bizontalan sorsokat bátorságba
helyheztetjük: valósággal mindent a' mivel a' La-
jos nagyságának, a' Hunyadi vitézségének, a' Cor-
vinus boldogságának, és a' Ferdinándok kegyes-
ségének Hazánk közön, ugyan azt fogják miné-
künk háládatos maradékaink is közönni. Én ezen
Felséges Attyai példák, 's Hazámfiái szeretetek által
fel buzdíttatván kedves Hazánk oltáraért, alkot-
mányunk egészségéért, és Nemzeti boldogságunk-
nak állandóságáért ésedezvén, azokra egyenes sze-
mekkel nézek, meg ölelem, szívemhez szorítom.
Itten véremet, javaimat, és reménységemet fel ál-
dozom, és a' Krézus gazdagságánál, a' Pompeju-
sok 's Julius Césárok ditsőségeknél sorsomat min-
denkor fellyebb betsülöm, ha ezen áldozatokkal
a' Király, a' Haza, a' mi alkotmányunk és Nem-
zeti boldogságunk állandóvá, 's bátorságossá té-
tetődik, és ha Hazámfiainak sziveket meg nyer-
hetem.“

Felséges Nádor Ispányunknak ezen igen fontos és szivre hatott beszédére, ugyan azon gyűlésben, a' Tekintetes Karok és Rendek képében a' Méltóságos Personalis Ur rövid, de fontos órátióval felelt, melynek elől adását a' jövő Posta napra hallasztjuk.

H a d i T u d ó s i t á s o k .

A' Frantzia hivatal szerént való Ujság leveleknek, az úgy nevezet Monitörnek, második Aprilisi darabjában, következő hadi történetek olvastatnak: „A' melly alkalmatossággal a' Fr. lovasság Willenberget meg támadta volna, a' Fr. Császár sogora herczeg B o r g h e s e, az első karabélyos regementet vezetvén harmadik volt, a' ki az ellenséges linea előtt lévő hidon általment a' vezérlése alatt való lovasságot rendbe állította, az ellenség lovasságát meg támadta, 's azon keresztül vágatott. Ebben a' tsatában a' Finkenstein nevet viselő szép Orosz Regement egészen össze törtetett — A' Passarge folyó vizén lévő Spandeni és Elditteni hidak sántzokkal, karókkal és sorompókkal meg erősítették, a' Gutstadt mellett lévő tetökönn is sok sántzok készítették, 's annál fogva a' kantonirozó, az az, a' falu helységekben téli kvártélyon lévő Fr. hadi seregek bátorságba helyhezttettek. A' Visztula folyó vizben volt jég elolvadván, és el menvén, az azon volt hidak ismét fel építették. Minden Prágai, Sierocki, Moldini és Thorni hidak előtt készítettett földi erősségekre ágyuk vonattatván azok jó védelmező állapotba tettődtek, Marienburghban, és Marienwerderben is két földi erősségek készítették az ott

lévő hídak előtt. Az Odera és Visztula folyó vizeket egyesítő Brombergi Kanálison szabadon lehet hajózáni. Mindenütt, a' hol szükséges, tabori kenyér sütő kementzék építették. A' Magazinumok bé töltettek, Osterodében magában 20 ilyen kementzék, lisztes, kéttzersült czipós, és égett boros magazinumok készítették, mellyek a' Fr. Ármádiának egy hólnapig való tápláltatására elegendők.

„A' Fr. ármádiának Marsal Masséna vezérlése alatt lévő jobb szárnya a' Narew folyó vízhez, bal szárnya Braunsberghez támaszkodik, mely az Omulew és Passarge folyó vizek mellett a' Visztulán túl 40 óráni földre nyúlik ki. Egy 15000 gyalog és lovas Lengyelekből álló tartalék sereg Zayonzek Generál vezérlése alatt az ármadia derekát fedi. A' Dántzigba rendeltetett ostromló ágyúk már útba vagynak, a' Graudentzi kastély ostromlására szükséges munkák is el kezdettek.“

„Azok a' tiz regementek, a' mellyek, Hamburgnak Lübecknek fedezésekre, és a' Svétziai Pomerániában Marsal Mortier vezérlése alatt lévő hadi nép öregbitésére rendeltettek, a' Rénus vizén már által menvén Magdeburgnál gyűlnek össze. — Az Eylaui veres tsatában el hullott és sebbe esett 5000 Fr. katonák helyett ugyan annyi Conscriptusokat parantsolt a' Császár ki állítani. — Rövid idő mulva 90000 főből álló lovas ármadiája leszen Fr. Országának. A' lovaknak 6000 darabnál több hujja nintsen. — A' Lengyel Országban táborozó Fr. nagy ármadia három fő Corpusokra fog fel osztattatni, az elsőt 's a' jobban valót Mars. Masséna, a' másodikat, és a'

hal szárnyon lévőt a' Ponte Corvói herczeg '(M. Bernadotte); a' középsőt, és a' közép ponton lévőt hertzeg Mürat fogják comandirozni. — A' Frantziák és Oroszok közt egy olly egyesség ment mostanában végbe, melly szerént a' hadi fogságra esett Frantzia és Orosz Katonák fel fognak váltattatni; mellyre nézve a' mult Mártzius 27-ik napján az Orosz hadi foglyok eránt szükséges parantsolatokat küldött a' Fr. hadi Minister. Mivel többnire a' hadi foglyok fel váltásával kezdődnek el a' békességes tracták; ez okon támadott az a' hir, hogy a' két hadakozó felek közt a' békességet tárgyzó alkudozás már el kezdődött.

A' Lengyel Országi tudósítások egyenlőképpen azt hirdetik, hogy az Orosz Császár kedves testvér öttisével, Konstantin Nagy Hertzeggel, és egy nem kevés ezerekből álló hadi sereggel ezen folyó Aprilis elsőbb napjaiban az egyesült Orosz Prusszus armadiához érkeztek volna, a' Pétersburgi őrizetben volt Cs. testörző seregek, azon várost el hagyván, szánakon vitettek azon armadiához; helyettek tartománybéli katonaság ment bé oda őrizetre.

A' Fr. Császár fő hadi szállásán Osterodében a' mult Mártzius 25-ik napján költ 67-ik Fr. Bulletinnek summája ezekben foglaltatik bé: Mártzius 14-ik napján, 3 órakor dél után a' Stralundi katona őrizettől, a' sűrű köd kedvezése alatt, 2000 főből álló gyalogság, két eskadron lovassággal és hat ágyuval, a' Fr. sántzokra ki tsapott. Ebben a' sántzban, mellyben még sem ágyuk, sem karrók nem voltak, az 58-ik linea regementből egy

stutzos kompania feküdt, és ámbár sokkal számszerűsége volt az ellenség, mindazáltal nem csak meg nem rettent, sőt inkább azokat a' Svédus katonákat, a' kik a' sántzra menni merészlettek, többnyire mind meg öldöste, 150-ent meg sebesített, 50 pedig fogságra ejtett. Az el hüllottak közt több keresztes Svétziai tiszték is találtattak. Ezen magokat meg különböztető Fr. katonák közül hárman emeltettek fel az Érdem legióba. — A' Dántzigot körül vett Fr. seregnék commandirozója Mars. Lefebre a' múlt Martzius 20-ik napján, azon várost a' tengerrel való egyességtől el szakasztani kívánván, Schram Brigada Generálist a' Nogati sziget elfoglalására küldötte. Parantsolatját végbe is vitték, az ott volt Prusszus katonákat onnan el űzték, 's közülök 300 embert el is fogták. — A' Dántzigi őrizetnek commendánsa este véli hat órakor 4000 embert küldött ki azon fontos posztnak vissza vételére; de ezek is vissza verettek, és egynéhány száz ember, 's egy ágyu vétetett el tőlök s. a. t.

A' 25-ik Martziusi Dántzigi tudósításoknak foglalata következendökből áll: „Tagadhatatlan dolog, hogy a' körülöttünk esett hadi történetek által a' mi seregeink szorosabb határok közzé szorittattak; de valameddig ágyuk nélkül szükölködik az ellenség, addig nem sok kárt okozhat városunknak. Azonban ennek védelmezésére itt is meg tétetödtek a' szükséges intézetek, jó állapotba vagynak erősségeink helyhezttve, ágyúink 's egyéb munitzióink az ellenséget készen várják, magazinumaink meg vagynak töltötve; ennek fellelte minden orán várjuk a' segítségünkre rendelt

Orosz hadi seregeket, mellyek Mémelben és Pilauban hajokra szállittatván a' hozzánk való jövetelben semmi akadályt nem szenvednek. — Továbbá egy olly vitéz kormányozó küldetett hozzánk t. i. Gen. Kalkreuth, a' ki maga árnyékától meg nem retten. — Ez a' vitéz Vezér a' hadi szokás szerént, a' Városunkat zárva tartó Fr. hadi nép vezérjét Mars. Lefebrot hozzánk lett jöveteléről tudositván, tőle igen emberséges és barátságos választ vett, melyben a' többi közt akként nyilatkoztatta ki magát, hogy igen kedvesen venné, ha városunkat az ostromlásból következni szokott károktól meg mentené, 's azt önként fel adná. Erre a' mi Kormányozónk akként felelt, hogy késszebb lészzen a' vár omladványai közé temettetni, hogy sem mint azt az ellenségnek gyálázatosan fel adni.

A' Pétersburgi Cs. udvari újságoknak 20-dik Martziusi darabjában következő hadi történetek vagynak bé foglaltatva : Braunschöböl Febr. 25-ik napján. Tegnap, pontban délben 12 órakor, itten lévő seregeinket hirtelen fel lármasztá az ellenséges lovasság, melly a' Zangern falu helységen túl lévő erdőségből ki jöven 's a' tábori külső őrállokat meglopni igyekezvén őket mérgesen meg támadta, 's hadi lineába állott. A' városban két Eskadron fekete hufzàrok, és két gyalog batallion lévén, egyszeribe talpon vóltak, és sebes folyó viz modjára az ellenségre rohanván azt hátrább verték, gyalogságait egészlen öszve vagdalták, 's olly nagy félelemben ejtették, hogy azok a' Fr. lovasok, a' kik győzedelmes Népünk fegyverétől meg menekedtek, az erdőséghen vévén

magokat, onnan többé ki jönni nem merészelték.

Königsbergből Febs. 27-ik napján. Azokat az irtóztató károkat, a' mellyek az Eylaui véres ütközet után következtenek, aprodonként tudjuk meg. Több napoktól fogva semmi szükséges elesége nints ezen boldogtalan helységnek, 60 embernél több holt még az éhség miatt a' lakosok közül; mindenütt a' halál és nyomorúság uralkodik, a' város utzáin még most is halmozva fekszenek az el hullott emberek, a' tsata piatzon még most is 10,000 holt test és 12000 döglött ló hever temetetlenül; az egész környék rettentő áhrázott mutat, több helységek földig le égtek, 's tsak nem mindeniket oda hagyták a' lakosok, erre való nézve mesterség a' meg holtaknak el temetésekre embert találni, azokat a' távolabb fekvő környékekből kell ki állítani,

(A' többi következik.)

Harmadfzori Hirdás.

A' Kerner és Vogel Pesten lévő Mobiliák Fabrikájokban ismét mindenféle leg újabb módi, és a' jó izéréshez alkalmaztatott mobiliák, avagy házi bútorok találatnak, a' mellyek tudniillik vagy a' tsinosságra, vagy a' hafzonra szükségesek. Nevezetessen szép Kanapék, Pirutzok, Paphosok, nyugvó nyoszolyák, azokhoz tartozó székekkel egyetemben, Secretáriusok, iró Kommódok, Toilettek, 's köntöstartó Almáriomok, jádzó-irómúlató asztalok, zófák, mindenféle nyoszolyák, egy szóval mind azok a' tárgyak, mellyek egy jól készült és mobiliált házhoz meg kívántatnak.

Továbbá igen szép kisterek, falra való gyer-

tyatartók, és lámpások, rézből, üvegből, és fából valók, meg aranyozva, vagy meg ezüstölve, a' legujabb módi rámakba tsinált tükörök, asztalon álló, vagy falon függő órák, nem különben, a' legfinomabb Florentziai Alabastrom kőből, és kristály üvegből való asztali készülétek elegendők találatnak a' fent nevezett fabrikában.

Végtére mindenféle fából készült szobák padimentomozására megkivántató táblák, nem különben különbkülönbféle formájú szőnyegek fognak ennekutánna abban találatni.

H i r a d á s.

Az a' felette ditsiretes és követésre méltó intézet, melly szerezént az Európai pallérozottabb nemzeteknél nevendék leánykáikat a' szép nemet illető és ékesítő tudományoknak és mesterségeknek tanulások végett olly asszony személyekre szokták bizni, a' kik ifjúságoktól fogva magok is azon mesterségben gyakoroltatván a' leány nevendékek' sziveknek 's elméjeknek formáltatásokra alkalmatossakká tétetnek.

Egy illy köz hasznú intézetet szándékozik P o s o n y Sz. Kir. Városban egy jó származású, és erköltsi jó tulajdonságairól esméretes affzonzság fel állítani, a' ki is a' gondviselése alá, és kosztba hozzá adattatandó leány nevendékeket a' szép nemet illető munkákra, nevezetessen strümp kötésre, hálozásra, varrásra, fejer öltözeteknek betüzésekre, selyemmel, ezüst és arany fonallal való himezésre, fejkötöknek és különbkülönbféle affzonyi köntösöknek készítésekre; ennekfelette a' sz. Vallás fundamentomos tikkelyeire, a' Német, Frantzia és Olasz nyelvekre fogja oktani 's

tanítani, még pedig olly hasznos következássel, hogy azokat netsak folyvást beszélni, hanem azon nyelveknek regulaik szerént ekesen írni is tudhasanak. — Végtére az Aritmética, a' Geografia, a' muzsika, a' rajzolás, a' tántz mesterségében is szorgalmatossan fogja oktatni 's tanítatni. Ezen fáradsagáért és asztaladásért 300 forintnál többet nem kíván esztendőnként, úgy mindazáltal hogy azon summának felé része minden fél esztendőre előre tétetessék le. A' Nevendékeknek fölöstökömök tejből és zsemlyéből, ebédjek 4 vagy 5, vatsorájok 3. jól készült tál ételből fog állani. Ezen 300 forintokból fognak azon nevendékeknek apróbb szükségeik is, úgymint könyvek, tentájok, pennájok, muzsikai eszközök, a' szobáknak fütések, gyertya és mosás is ki telni, és ezekért külön fizetni szükség nem leszen: ágybelit mindazáltal, 6 szerviettel és 2 abrosszal együtt, 1 kаланat, egy kést és egy villát onnan hazúl magokkal kell vinni. — Azok, a' kik ezen igen hasznos intézetről bővebben, értekezni kívánnak, az említett asszony-ságot, a' Duna mellett, a' hal áruló pia-tzon, a' 756-ik számú új házban, a' második emeletben, jobbra a z i - s ő szám alatt feltalálhatták.

* *

A' közelebb múlt Posta napon költ Magyar Kurir 32-ik darabjának 487-ik lapján, a' 8-ik és 9-ik sorban ezen két szónak segítségén boldogitsón a' végén a' két végző szilaba, t. i. ek és ak ki maradván, azokat így kell olvasni: **S e - g i t s e n e k** és **b ó l d o g i t s o n a k**.

D. D. S.